

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Brevier, lat. · Fragment eines Rituale mit dt.-sprachigen Rubriken - Cod. Donaueschingen 312

**I: Bistum Straßburg (Kloster des Dominikanerordens) / II:
Nürnberg, Dominikanerinnenkloster St. Katharina (?), [I: Ende 13.
/ Anfang 14. Jh. (um 1300), Nachträge: 14.-15. Jh. / II: 2. Hälfte 15.
Jh.]**

Ludewicus

[urn:nbn:de:bsz:31-93965](#)

tuauenerantibz patrem
a imperiata nondeneges
iustitia. **S**cy Vitalis.

Bonuipotens deus
ut qui beatorum marty-
rum tuorum. vitalis &
agricole souempermacoli-
muis. eorum apud te in-
tercessionebz adiuueim.
per. **S**ci saturimi. oīr.

Deus qui nos beati
saturimi mar-
tyris tui concedis uata-
lio per frui. eius nos
tribue meritis adiuua-
ri. p. do. n. **B**eatius inde
Iwicus rex. lco pma

Beatius ludovicus
quondam rex fru-
orum illustris:
patrem xpianissimum
habuit nomine hude-
wiann. post cuius si-
ueni laudabilem sub-
tutela matris: vide plā

vere regine quondam
regis castelle filie pie
abea educandus re-
mansit. **N**uem sbar-
ram spiritualis ma-
gister de consilio fru-
predicatoriū & minor-
um oribz conscientia lit-
terarum tradidit infor-
mandum. **E**nīus pfect
tui pia mater conga-
dens plures thcerat
eadem. **P**lus uellem te
fili karissime mortem
incurrire quam quod
pecun mortale tuum
offenderes cretorem.
Quod uerbum denot'
filius manu sic fir-
mant quod diuina
se ptegentie gratia mihi
quam peccati morta-
lis sensisse contagii
peribetur. **L**ectio scđi
Denūm prudētia
matris et pcerū

morem ducens: sui
tam era sollempnem:
lgiō se intruit et
suis et alijs totius
tatis formam preb-
eretur. Jam
tempore salitio in
multis ieiunijs. a
possum spū seru-
rare. In quo den-
num uirtutum
humilitas adeo rad-
icat: ut quanto ma-
nent: nihil alter
et tanto humilior
erat. **L**ectio tñ
nolbet saluto se
crito paupr prd-
māns: detergens &
salans: cui libet et
iam suam pecu-
nitatem tribuit. **E**t
eteris qz
peccatis ducentis pa-
pibus anteqñ ipē
eret manu pmi-
nistrabat. **S**emper

viorem ducens: suscep-
 tam crea sollemniter
 ligiose nutrivit et se
 suis et alijs totius sci-
 tatis formam prebu-
 it et exemplar: Jam mil-
 to tempore salutis uter
 uimultis ieiunis. ad
 pus suum spūi serui-
 re agebat. In quo deo-
 omnium uirtutum
 humilitas adeo radi-
 alat: ut quanto ma-
 iorerat: neliud alter da-
 uit: tanto humilius
 se gerebat. **Lectio tertia**
Conuollet salvato se
 lauans: detergens et
 osculans: cui libet cer-
 tam sumiam peccati
 me tribuit. s: ete ris qz
 diebz ducentis pau-
 peribus ante quā ipse
 comedere et manū pū-
 ministrat. **Semper**

impraudio et cena ppe-
 se tres senes paupres
 comedentes habebat
 diu terdum cibos ma-
 ni pauperum contrac-
 tos ipse illebat: ipm
 pauperem insus pau-
 peribus honorando.

Post modum **lc. vii.**
Nuevo ardore fidei
 totus aicensis cum
 suis fratribz cruce ac-
 cepta addulatationē
 fidei ad terram sanctas
 mare transiuit. **I** post
 multam occupatioēz
 gentilium secreto di-
 uiditio qui ipm in ad-
 usis pbarie uolebat
 cum suo exercitu ma-
 nibus tradidit impri-
 orum. **V**bi dum assar-
 racenus ut fidem xpi
 negaret instantias
 phurinas patevit.
 hec se facere negavit

thicens. Tantum uerbū
de fide neganda horreō
quod hīc non possum ex-
primere aliquo uocis
sono. **lectio quinta.**

Eductus autem ue-
lud alterius Joseph de
carcere egypti: non sta-
tim loca sancta deseru-
it: sed p̄ quinque annos
continuos remansit
in Syria: multas urbes
et castra construens. ca-
ptiuos rediuenis et mul-
tos saracenos ad fidē
sua religione conuer-
tens. deinde definiti-
one pie matris audi-
ta: infirmitiam rediit.
sed in mari horribili te-
pestatis periculo inge-
nente orationi se dedit
et ipso orante tempes-
tas omnia cessauit.

Post uero lauda vi-
bilia uirtutum

enīs opera. th̄spouen-
te deo qui labores illi-
us uohuit felicit̄ adi-
plicere: et fructum ret-
buerit gl̄iosum. lecto
febre decubuit: et post
documenta facta suo
primo genito inscrip-
tis tradita: in ualesce-
re morbo. sana mente
integro aspecto et au-
ditu psalmos dicens:
scōs inueans. suscep-
tis deuotissime sacra-
mentis sup stratum
anerium inmodum
crucis extensus di-
cens. **I**u manis tua'
dñe inendo spiritū
meum migravit ad
xp̄m. **M**igravit sacra-
tissimus princeps.
anno dñi millesimo
ducentesimo septu-
agesimo. **lectio vii.**

Cum uero gl̄iosum

opus beati ludovi
apud sanctum dy-
nism portatū si-
met ibidem et etia
ibi plurimus le-
os crebris ceperit et
miraculis.
denique sepultu-
sus quedam multi
laguensis dyo-
s om̄i esset circa
sum recuperauit u-
is et precib⁹ sancti
ad uicem regis. **R**ea
dat nūc uenit de p-
uia surdus et in-
stum ad sepulchrum
ludwici nemis.
nus suffragium
potuit implorare
ut ap̄te sunt aure-
bus: et lingue eius
nutum est uinculi
et quinque galli
um audierat. puru-
llicum loquebat⁹

corpus beati ludevici
apud sanctum dyo
nysium portatum fu
isset: ibidem et etiam
alibi implurum lo
cis crebris coperit co
ruscare miraculis. **I**n
die namque sepulture
eius quedam mul
ier lagunensis dyoce
sis cum esset oeca vi
sum recuperavit mi
tis et precibus sancti
ludewici regis. **E**ta
etiam viuenus de p
gundia surdus et mu
tus. cum ad sepulchrum
sancti ludewici venisset
renis suffragium
put potuit implora
set. **A**perte sunt aures
eius: et lingue eius
solutum est vinculum
et qui uniusq; galli
cum audierat. purum
gallicum loquiebat

7 cum audiret campa
nas: magno terrore p
territus fugiebat. **I**c. viii.

Don multo post ma
gister cludo. qui be
ati ludewici medicus
fuerat febre acutissimā
parvus tam grauit
uerabat: quod ipse dese
tali medica desperab
ant. **I**m cetero q
te diei eritidinis sue
sompno arreptus ui
debat beatum ludewi
cum cui se denouerat
assistere: multu hyla
rem ac spetie glorio
sum: et uidebatur si
bi quod beatus lude
wicus circa ipsum offi
ciuum medica exerce
ret. **P**ost rigorem no
fortissimum et sudore
indie non credito ha
bitus fuit plenarie
sanatus. **I**co nona

Hunc etiam quo le
atis ludewitus
fuit a scriptis cathala
go confessorum mudi
uersis mundi pribus
duisa miracula conti
gerunt. Contigit enī
quendam puerum.
nixta quedam mole
dium maquis ludē
dum sibi uergi. Qui tū
mortuus deferretur
intus populi uor
insonunt ut dictis
puer leato ludewico
uueretur. Quod cum
scā fuisse et amatre
ppria mecclesia frū
predicatorum nho
nore beati ludewici no
inter dedicata m p
taretur. puer cepit ge
mere. et statim resti
tutus fuit pristine sa
nitati. **Collecta.** **xxx.**

Deus qui beatum

ludewicum confessio
rem tuum de terreno
ac temporali regno:
ad celestis et eterni
regni glām transstu
list: eius quesumus
meritis et intercessi
one regis regum ihu
xpi filij tu nos heire
des essitas: et eius
tribuas regni esse
sortes. perinde. **De**
Santo edwardo rege
Ber illustris edw
ardus exantiss
anglorum regibus
generosa p genie ex
stitit oruudus hui
pater rer: helterens
emilia uero richar
di ducis normanno
rum filia mater fu
it. Qui sub parentū nu
tritus diligentia in
estate tenera sc̄ sp̄
informatus est di

sapina. unde cui
datus eēt ineu
rante abū manu sei
cūm dñorum
est absorberetur
autica domo pue
ter pueros nich
ile illa etas un
lari solebat inue
lūmūns. **I**co sc̄
uicelat in super
Dip̄us in teiore
homine in teioris
ates sanctitatis
uedum namq; sin
dias benignitas
us appetat multu
medīm in omīsio
simplitas et qu
amaturitas in
iens. **S**ermo uero
ius dulcissimo ih
uic glōse uirgini
matris eius nomi
ne seimus pferet
re conditūs **I**co uj.